Tillväxt- och regionplanenämnden | PROTOKOLL 6/2018 2018-09-27 | TRN 2018-0023

Kl 15.00 – 16.30 | §§ 80–99

Sammanträde med tillväxt- och regionplanenämnden

Datum för justering: 2018-10-04
För § 91, § 94 2018-09-27

Gustav Hemming Jens Sjöström

Plats Mälarsalen, landstingshuset

Närvarande ledamöter
Gustav Hemming (C) ordförande tom § 97
Nikolina Bucht (M) 1:e vice ordförande from § 98
Christina Eklund (M)
Pehr Granfalk (M)
Mattias Lönnqvist (L)
Lennart Nilsson (KD)
Jens Sjöström (S) 2:e vice ordförande
Johnny Nadérus (S)
Carina Paulsson (S)
Lisa Rasmussen (V)

Närvarande ersättare
Arvid Öhlin (M)
Kjell Jansson (M)
Jan Holmberg (M)
Carl Johan Schiller (KD)
Bosse Andersson (C)
Jan Valeskog (S) tom § 96 tjg
Freddie Lundqvist (S) tjg
Meeri Wasberg (S) from § 98
Karl-Olov Jansson (S) tom § 98
Malin Fijen Pacsay (MP)
Martha Aguirre (V) from § 97

Ej närvarande ledamöter
Mikael Igelström (M)
Emma Lidell (S)
Tomas Eriksson (MP)

Ej närvarande ersättare

Tobias Davidsson (L)
Mia Franzén (L)

Politiska tjänstemän
Patrik Lindh (L), Lydia Wefer (S), Yasmin Farid (M), Thomas Ekman (V), David Winks (KD), Johan Krogh (C)

Tjänstemän
Hanna Wiik, Jessica Andersson, Inger Lagerheim Starquist, Helena Reinhagen, Ann Lundell, Evert Kroes, Karin Styrenius, Christina Larsson, Shamina Kazi, Ezrema Nuhanovic, Rebecca Berlin, Cecilia Lindahl, Björn Sax Kaiser, Agneta Marmestrand Ruud

Sekreterare

Evert Kroes

Meddelande

Protokoll för sammanträde den 2018-09-27 med tillväxt- och regionplanenämnden har justerats

Bevis/Anslag	Justeringen har tillkännagivits genom anslag på landstingets anslagstavla
Datum för justering	2018-10-04
För §91, § 94	2018-09-27
Datum för anslags uppsättande	2018-10-05
Datum för anslags nedtagande	2017-10-29
Förvaringsplats för protokollet	Landstingshuset, Hantverkargatan 45
Underskrift	.....
Bevis om anslag	
Underskrift	.....

Innehåll

§ 80 Justerare och justeringsdag 4

§ 81 Förteckning inkomna ärenden 5

§ 82 Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation 6

§ 83 Förteckning över beslut om regional hållbarhets- och miljöbidrag 7

§ 84 Beslutsordning för tillväxt- och regionplaneförvaltningen 8

§ 85 Remiss av förslag till beslut om utvidgat strandskydd i Upplands-Bro kommun 9

§ 86 Remiss av förslag till beslut om utvidgat strandskydd i Täby kommun 10

§ 87 Remiss av förslag till beslut om utvidgat strandskydd i Vallentuna kommun 11

§ 88 Yttrande EU-kommissionens förslag COM (2018) 372–375, 382, 390 och 471–473 (N2018-03829-RTS) 12

§ 89 Månadsrapport för tillväxt- och regionplaneförvaltningen per maj 2018 13

§ 90 Månadsrapport för tillväxt- och regionplaneförvaltningen per juli 2018 14

§ 91 Delårsrapport augusti 2018 för tillväxt- och regionplanenämnden per augusti 2018 15

§ 92 Sammanträdestider för Tillväxt- och regionplanenämnden 2019 16

§ 93 Ansökningar om bidrag ut hållbarhets- och skärgårdsanslaget 17

§ 94 Visionssamråd för Madendalen, Sundbybergs stad 19

§ 95 Remiss betänkande En utvecklad översiktsplanering. Del 1: Att underlätta efterföljande planering (SOU 2018:46) 20

§ 96 Direktörens rapport 21

§ 97 Projekt regional livsmedelsstrategi – länsstyrelsen informerar 24

§ 98 Samhällsekonomiska aspekter på RUFS 2050 25

§ 99 Regionala cykelbokslutet 2017 samt redogörelse för cykelkansliets arbete under det senaste året 26

§ 80
Justerare och justeringsdag

Ordförande och Jens Sjöström utses att justera dagens protokoll. Justering sker den 4 oktober 2018.

§ 81
Förteckning inkomna ärenden
TRN 2018–0023

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

§ 82
Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation
TRN 2018–0023

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

§ 83
Förteckning över beslut om regional hållbarhets- och miljöbidrag

TRN 2018–0023

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

Beslutsexpediering:
Akt

§ 84
Beslutsordning för tillväxt- och regionplaneförvaltningen
TRN 2018–0056

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

Beslutsexpediering:
Akt

§ 85
Remiss av förslag till beslut om utvidgat strandskydd i Upplands-Bro kommun

TRN 2018–0083

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

§ 86
Remiss av förslag till beslut om utvidgat strandskydd i Täby kommun

TRN 2018–0084

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

§ 87
Remiss av förslag till beslut om utvidgat strandskydd i Vallentuna kommun

TRN 2018–0084

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

Beslutsexpediering:
Akt

§ 88
Yttrande EU-kommissionens förslag COM (2018) 372–375, 382, 390 och 471–473 (N2018-03829-RTS)

TRN 2018–0015

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

§ 89
Månadsrapport för tillväxt- och regionplaneförvaltningen per maj 2018

TRN 2018–0042

Ärendebeskrivning

Ekonomisk månadsrapport för tillväxt- och regionplaneförvaltningen per maj 2018.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande Månadsrapport för tillväxt- och regionplaneförvaltningen per maj 2018
Tillväxt- och regionplaneförvaltningens månadsrapport maj 2018

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att godkänna månadsrapport för tillväxt- och regionplaneförvaltningen.

§ 90
Månadsrapport för tillväxt- och regionplaneförvaltningen per juli 2018

TRN 2018–0042

Ärendebeskrivning

Ekonomisk månadsrapport för tillväxt- och regionplaneförvaltningen per juli 2018.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande Månadsrapport för tillväxt- och regionplaneförvaltningen per juli 2018
Tillväxt- och regionplaneförvaltningens månadsrapport juli 2018

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att godkänna månadsrapporten för tillväxt- och regionplaneförvaltningen per juli 2018.

Beslutsexpediering:
SLL Styrning och ekonomi
Akt

§ 91
Delårsrapport augusti 2018 för tillväxt- och regionplanenämnden per augusti 2018

TRN 2017–0106

Ärendebeskrivning
Tillväxt- och regionplanenämndens delårsrapport per 31 augusti 2018 inklusive uppföljning av intern kontroll 2018.

Beslutsunderlag
Förvaltningens tjänsteutlåtande, TRN 2018–0106, 2018-09-19
Tillväxt- och regionplanenämndens delårsrapport augusti 2018
Uppföljning intern kontrollplan 2018 per augusti för tillväxt- och regionplaneförvaltningen

Förslag och yrkande
Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag.

Beslut
Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att fastställa delårsrapport 2018 för tillväxt- och regionplanenämnden,

att godkänna uppföljning av intern kontrollplan 2018 för tillväxt- och regionplaneförvaltningen enligt delårsrapportens bilaga F9 Uppföljning intern kontrollplan 2018 per augusti,

att överlämna delårsrapport 2018 och uppföljning av intern kontrollplan till Landstingsstyrelsen, samt

att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beslutsexpediering:
SLL Styrning och ekonomi
Akt

§ 92
Sammanträdestider för Tillväxt- och regionplanenämnden 2019

TRN 2018–0118

Ärendebeskrivning

Tillväxt- och regionplanenämnden fastställer nämndens sammanträdestider under 2019.

Beslutsunderlag

Förslag till sammanträdestider från landstingsstyrelsens förvaltnings flödesschema 2019. Förvaltningen har lämnat kommentar och datumen har justerats.

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att fastställa följande datum och tider för nämndens sammanträden 2019:
31 januari (hel dag, möte kl. 15:00)
21 februari
21 mars
17 april (onsdag, kl. 14:00)
16 maj
20 juni
29 augusti
26 september
24 oktober
28 november
19 december

att sammanträdena normalt börjar klockan 15.00 på torsdagar om inte annat anges.

Beslutsexpediering:
LSF Kansli
Akt

§ 93
Ansökningar om bidrag ut hållbarhets- och skärgårdsanslaget

TRN 2018–0062, 2018–0095, 2018–0101, 2018–0112

Ärendebeskrivning

Förvaltningens förslag till prioritering för bidrag ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget för sista ansökningsdatum 2018-07-16

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande Ansökningar om bidrag ur hållbarhets och skärgårdsanslaget, TRN 2018–0062 m.fl., 2018-09-14
Ansökan om bidrag, TRN 2018–0062
Ansökan om bidrag, TRN 2018–0095
Ansökan om bidrag, TRN 2018–0101
Ansökan om bidrag, TRN 2018–0112
Riktlinjer för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget, TRN 2017-0038

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att bevilja Stämmarsunds Ångbåtsbrygga bidrag ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget på högst 478 000 kronor, dock högst 50 % av total kostnad, för projektet Stämmarsunds ångbåtsbrygga, under förutsättning att övrig finansiering ordnas samt att utbetalning, redovisning och eventuell återbetalning av beviljade medel sker enligt förvaltningens anvisningar och riktlinjer

att bevilja Stockholms Luft- och Bulleranalys bidrag ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget på högst 560 000 kronor, dock högst 50 % av total kostnad, för projekt Hälsonyttan med Norra Länken, under förutsättning att övrig finansiering ordnas samt att utbetalning, redovisning och eventuell återbetalning av beviljade medel sker enligt förvaltningens anvisningar och riktlinjer

att avslå Hasselkobbens Fastighetsägarförening ansökan om bidrag ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget för projektet Hasselkobbens trafikbrygga

att avslå Norrtälje kommuns ansökan om bidrag ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget för projektet Adekvat mångfald i nutid och framtid, Norrtäljeån.

Beslutsexpediering:
Stämmarsunds Ångbåtsbrygga
Stockholms Luft- och Bulleranalys
Hasselkobbens Fastighetsägarförening
Norrtälje kommun
Akt

§ 94
Visionssamråd för Madendalen, Sundbybergs stad

TRN 2018–0093

Ärendebeskrivning

Sundbybergs stad har översänt rubricerat ärende till landstinget för samråd. Samrådet handlar om utvecklingen av korridoren runt Enköpingsvägens sträckning genom kommunen och projektet är i ett väldigt tidigt skede. Ett planprogram bedöms finnas framme i början av 2020. Visions-samråd för förslaget pågår mellan den 1 juni – 1 oktober 2018.
Ärendet har handlagts av Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, och synpunkter har inhämtats från Trafikförvaltningen och Förvaltningen för utbyggd tunnelbana.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande 2018-09-17
Förvaltningens förslag till yttrande 2018-09-17

Information om Vision Madendalen och länkar till visionen och dess underlag finns på kommunens webbplats:
https://www.sundbyberg.se/bygga-bo-miljo/stadsplanering-byggprojekt/stadsutvecklingsprojekt/madenda-len.html

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att avge yttrande över visionssamråd för Madendalen, bilaga 1

att yttrandet lämnas över till Sundbybergs stad

att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beslutsexpediering:
Sundbybergs kommun
Akt

§ 95
Remiss betänkande En utvecklad översiktsplanering. Del 1: Att underlätta efterföljande planering (SOU 2018:46)

TRN 2018–0116

Ärendebeskrivning

Stockholms läns landsting har av Näringsdepartementet bjudits in att lämna synpunkter på betänkandet *En utvecklad översiktsplanering. Del 1: Att underlätta efterföljande planering* (SOU 2018:46). Landstinget yttrar sig över betänkandet i egenskap av regionplaneorgan för Stockholms län. Remissvaren ska ha inkommit till Näringsdepartementet senast 31 oktober 2018. Under ärendets beredning har dialog förts med Region Skåne och Stockholm stad.
Översiktsplaneutredningens betänkande En utvecklad översiktsplanering består av två delar. Denna remiss avser endast del 1: Att underlätta för efterföljande planering.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande 2018-09-14
Förslag till yttrande
Remissen finns att tillgå på https://www.regeringen.se/remisser/2018/07/remiss-av-betankandet-en-utvecklad-oversiktsplanering.-del-1-att-underlatta-efterfoljande-planering-sou-201846/

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag.

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att avge yttrande över betänkandet En utvecklad översiktsplanering. Del 1: Att underlätta efterföljande planering (SOU 2018:46), bilaga 2

att yttrandet överlämnas till Näringsdepartementet

§ 96
Direktörens rapport
TRN 2018–0045

Förvaltningschefen Hanna Wiik informerar:
Aktivering av RUFS 2050
Förvaltningen har påbörjat arbetet att tillsammans med länets aktörer aktivera RUFS 2050. Förvaltningen kommer att besöka länets alla kommuner. Trafikförvaltningen och länsstyrelsen kommer att erbjudas att delta. Under hösten fortsätter förvaltningen att bjuda in till frukostseminarier. Höstens teman utgår från de sex utmaningarna i RUFS. RUFS 2050, GIS-kartor och annat underlag finns uppdaterat på rufs.se
Den 20–21 september medverkade förvaltningen för första gången med en monter på Business Arena Stockholm. Det visades ett stort och positivt intresse från både näringslivet och de offentliga aktörerna.

Kommunkontaktmöte 25 september
Den 25 september höll förvaltningen höstens första kommunkontaktmöte. På mötet diskuterades markanvändning och bebyggelsestruktur i RUFS 2050. Johan Edstav informerade om sin statliga utredning ”Samordning för ökat och hållbart byggande”. Förvaltningen informerade även om aktuellt arbete inom t ex bostäder och gods.

Samverkan och genomförande i östra Mellansverige (ÖMS)
Inom ramen för landstingets storregionala ÖMS-samarbete har en gemensam handlingsplan antagits för perioden 2018–2019 i direktörsgruppen. Handlingsplanen innehåller två områden: funktionella samband och kraftförsörjning från ett näringslivsperspektiv och bygger på ÖMS gemensamma mål och strategiska inriktning.

SmartEdge
Förvaltningen medverkade den 18–19 september i startmötet för i Interreg-projektet SMARTEdge. Projektet syftar till att minska klimatpåverkande utsläpp och stimulera till klimatsmart planering i mindre städer i storstadsregion (Edge Cities). Projektet ingår i förvaltningens arbete med bl.a. den regionala prioriteringen ”Utveckla klimat- och resurseffektiva attraktiva regionala stadskärnor”. Åtta euroepiska regioner Europa deltar: Barcelona, Krakow, Bukarest, Brandenburg, Milano, Stockholm och Oslo.

Samverkan med funktionshinderrörelsen
Den 30 augusti arrangerade förvaltningen i samarbete med Synskadades riksförbund Stockholm och Gotland och förbundet DHR (Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet) ett seminarium på temat tillgänglighet i den fysiska planeringen. Drygt 60 personer från kommuner, länsstyrelsen, landstinget och funktionshinderrörelsen deltog. Seminariet är en del i det samverkansarbete som förvaltningen har med funktionshinderrörelsen.

Den 20 september medverkade förvaltningen även på Funktionsrätt Stockholms seminarium på samma tema. Senare under hösten bjuds funktionshinderrörelsen in till en workshop om bostadsbyggande.

Connect Sweden
Förvaltningen har inom arbetet med Connect Sweden tagit fram tre rapporter: En förstudie om metoder för mätning av internationell tillgänglighet, TEN-T och dess innebörd för regionen och direktflyg från Stockholm. Rapporterna kommer att publiceras på rufs.se under hösten.

Nordiska skärgårdssamarbetet
Christina Larsson, regionplanerare på Tillväxtavdelningen, är invald som vice ordförande i styrelsen för Nordiska skärgårdssamarbetet. Nordiska skärgårdssamarbetet omfattar skärgårdsregionerna i Stockholms, Uppsala, Sörmlands och Östergötlands län, landskapen i Egentliga Finland, Nyland och Kymmenedalen samt Åland. Ny ordförande är Christian Pleijel från Åland.

EU-arbete
EU-avstämningsgruppen, som består av landstingspolitiker som har ett uppdrag i EU-relaterade organisationer, hade den 12 september sitt tredje möte. Huvudpunkten på dagordningen var landstingets positionering i EU-frågor. För detta har förvaltningen tagit fram ett utkast till positionspapper som bygger på RUFS 2050. Förvaltningen fortsätter arbetet med EU-positionspapperet inför avstämningsgruppens nästa möte den 22 oktober. Förvaltningen kommer att informera om EU-arbetet vid nästa nämndmöte.

Den 25–26 september hade CPMR:s Östersjökommission sitt styrelsemöte i Bialystok i Polen. Annika Sandström (M), 1:e vice-ordförande i kommissionen, deltog. På mötet valdes Bosse Andersson (C) till ordförande för kommissionens transportarbetsgrupp och Harry Bouveng (M) till vice ordförande i kommissionens maritima arbetsgrupp. Landstinget stärker med dessa val sitt aktiva påverkansarbete inom CPMR.

EU-kommissionen har gått ut med en öppen konsultation (enkät) inom ramen för kommissionens arbete med en europeisk klimat- och energistrategi. Senast den 9 oktober ska enkäten vara besvarad. Förvaltningen bereder just nu ett svarsunderlag utifrån RUFS 2050 och landstingets Mål och budget. Vid nästa nämndmöte kommer ärendet att anmälas. Förvaltningens svarsunderlag stäms av med regionens Brysselkontor och CPMR:s arbetsgrupp för klimat- och energifrågor.

Protokollsanteckning

I samband med direktörens rapportering om aktivering av RUFS 2050 informerar Jens Sjöström (S) nämnden om att vid det senaste mötet med SKL:s beredning för tillväxt och regional utveckling har information lämnats att Stockholms läns landsting som regionplanemyndighet inte har följt Plan- och bygglagen (PBL). Eftersom landstinget har följt PBL i sitt arbete med regionplanering är denna information som lämnades vid nämnt tillfälle felaktig.

Nämnden uppdrar förvaltningschefen att undersöka detta och återrapportera till nämnden.

Beslutsexpediering:
Akt

§ 97
Projekt regional livsmedelsstrategi – länsstyrelsen informerar

TRN 2017–0045

Kristina Nigell från länsstyrelsen informerar om arbetet med den regionala livsmedelsstrategin.

Beslutsexpediering:
Akt

§ 98
Samhällsekonomiska aspekter på RUFS 2050

TRN 2015–0116

Cecilia Lindahl, regionplanerare, informerar om förvaltningens arbete med analys av samhällsekonomiska aspekter på den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen RUFS 2050.

§ 99
Regionala cykelbokslutet 2017 samt redogörelse för cykelkansliets arbete under det senaste året

TRN 2018–0066

Björn Sax Kaiser informerar om cykelbokslutet 2017 och cykelkansliets arbete under det senaste året.

Beslutsexpediering:
Akt

YTTRANDE
2018-09-17

TRN 2018-0093

Sundbybergs stad
Stadsledningskontoret
172 92 Sundbyberg

kommunstyrelsen@sundbyberg.se

Diarienummer KS-0417/2016

Visionssamråd för Madendalen, Sundbybergs stad

Inledning

Stockholms läns landsting har fått Sundbybergs stads vision för Madendalen på remiss under pågående samråd. Yttrandet utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån landstingets roll som regionplaneorgan för Stockholms län, som ansvarig för kollektivtrafiken i länet och för landstingets övergripande trafikpolitik. Ärendet har beretts i samråd med landstingets trafikförvaltning och förvaltning för utbyggd tunnelbana som inte avger egna yttranden.

Synpunkter

Regionala aspekter och koppling till RUFS 2050

I den i juni antagna nya regionala utvecklingsplanen, RUFS2050, ligger det planerade utvecklingsområdet Madendalen inom strategiskt stadsutvecklingsområde, det vill säga ett område som är lämpligt att stadsutveckla och förtäta. En utveckling som bidrar till att minska barriäreffekten av trafikleden, att förbättra stadsmiljön och att skapa goda livsmiljöer ligger därför väl i linje med både RUFS 2050:s långsiktiga mål och delmål, och kan också med rätt vägval bidra till att genomföra flera av planens regionala prioriteringar. Landstinget menar att visionen för Madendalen i stort ligger i linje med RUFS2050.

Landstinget är också positiv till de sju stadsbyggnadsprinciper som Sundbybergs stad har som utgångspunkt för planeringen och ser att även de ligger i linje med intentionerna i RUFS 2050. Landstinget saknar däremot ett resonemang i visionsdokumentet kring de mellankommunala frågor som utvecklingen av Madendalen kan bidra till, såväl positivt som negativt, till exempel vilka effekter en omvandling av Enköpingsvägen får för Stockholms stad när hastigheten sänks på vägen, vilka kopplingar mellan stadsdelar utanför Sundbyberg som kan stärkas, vilka effekter på resandemönster som kan uppstå etc.

Landstinget menar att en avvägning mellan de två presenterade scenarierna har störst förutsättning att lyckas och förordar därför inget av scenarierna i sin helhet. Det finns goda skäl att som i scenario 1 planera för arbetsplatser längs Enköpingsvägen eftersom man där troligen inte kan nå de buller- och partikelnivåer som är lämpliga för bostadsbebyggelse inom planerad genomförandetid. Däremot är det föreslagna antalet arbetsplatser mycket högt i scenario 1, och även om området har en relativt hög regional tillgänglighet kan en så stor mängd nya arbetsplatser vara svåra att fylla inom planperioden. Det är också positivt om tätheten inte blir större än att såväl bostadsgårdar, skol- och förskolegårdar, parker och andra tätortsnära grönområden kan utvecklas ihop med ny bebyggelse.

Bostadsbyggande och bostadsförsörjning
Visionens förslag om 11 700 – 13 700 nya bostäder på 20–30 års sikt är ett viktigt tillskott till regionens bostadsförsörjning och ligger väl i linje med inriktningen i RUFS 2050. För att möta det demografiska bostadsbehovet redovisas i RUFS 2050 att Sundbyberg behöver ha beredskap för att bygga upp mot 1 100 bostäder per år, vilket planeringen av Madendalen i hög grad kan bidra till. Viktigt är också att planera för och bygga varierat, för olika människors behov, och att skapa attraktiva boendemiljöer och samordna bebyggelseutvecklingen med utvecklingen av gång- och cykelvägar, av tekniska försörjningssystem, liksom med kollektivtrafiken. Landstinget vill därför peka på vikten av att utveckla området i samverkan med trafikförvaltningen och andra viktiga aktörer –inte minst många olika byggaktörer.

Miljö- och klimataspekter
Visionen har ambitiösa resonemang om dagvattenhantering, grönstruktur, kulturmiljöer, solinstrålning och frisk luft vilket landstinget menar är mycket positivt. Landstinget saknar dock en tydlig ambition för området med att bidra till att nå regionala mål för minskade klimatutsläpp, minskade avfallsmängder och för att sluta systemen för ändliga resurser (genom till exempel att skapa cirkulära system för återanvändning och återvinning).

Sociala aspekter
Landstinget är mycket positivt till visionens hantering av folkhälsoaspekter som frisk luft, minskat buller och gröna ytor för lek och rörelse. Det är vidare positivt att visionen tar upp behovet att skapa miljöer för sociala möten och för rörelse i vardagen. En ytterligare social aspekt som kan lyftas fram är hur varierade stads- och bostadsmiljöer kan bidra till att olika människor möts, och får tillgång till en god bostad, och hur skola och annan offentlig service kan bidra till en mer jämställd och jämlik livsmiljö.

Teknisk försörjning och masshantering

Vid en så omfattande utbyggnad av bostäder, arbetsplatser och service som i förslaget finns det behov av att även planera för miljö- och klimatsmarta tekniska försörjningssystem tidigt i processen. Landstinget välkomnar en tydligare ambition kring detta redan i visionsarbetet. Det finns behov av att avsätta ytor för tekniska anläggningar så som avfallshantering, transformatorstationer och dylikt. Dessutom behövs en plan för hur massor ska balanseras både tidigt i planeringsprocessen och vid genomförandefasen, särskilt som området har stora topografiska utmaningar.

Transportsystemet

Kollektivtrafik

Övergripande

Kommunens inriktning att planera bebyggelse i kollektivtrafiknära lägen och främja hållbara transporter ligger i linje med landstingets trafikförsörjningsprograms mål om en högre kollektivtrafikandel. Landstingets trafikförvaltning har inte deltagit i utredningsarbetet, men ser fram emot fortsatt nödvändig dialog om möjlig trafikering av området. Särskilt positiv är idéstudiens slutsats att det finns ett behov av vidare utredning av kollektivtrafiklösningar i ett regionalt perspektiv, samt en mer fullständig analys för 2050 där hänsyn tas till infrastruktursatsningar och markanvändning. Landstinget konstaterar att det idag är långa gångavstånd till befintlig och planerad stomtrafik och att det därför finns utmaningar i Madendalens lokalisering i förhållande till kollektivtrafiknätet som gör det svårt att åstadkomma den goda tillgänglighet som krävs för framförallt den omfattande arbetsplatsutvecklingen i scenario 1. Även om det i visionen för Madendalen anges att kollektivtrafikandelen ska vara 40 procent kommer sannolikt biltrafiktillgängligheten till Madendalens arbetsplatser motverka en hög kollektivtrafikandel om inte andra åtgärder införs.

Av ovanstående skäl menar landstinget att det skulle vara mer lämpligt att utreda förutsättningarna för att lokalisera delar av de 30 000 föreslagna arbetsplatserna i centrala Sundbyberg, där det redan finns en mycket god kollektivtrafiktillgänglighet från hela regionen. Landstinget anser också att en fortsatt utredning av kollektivtrafikförsörjningen av området bör inriktas på möjligheten att skapa ett kollektivtrafikstråk så att det når berörda korsande stråk. Ett sådant kollektivtrafikstråk skulle behöva utformas för en attraktiv och effektiv busstrafik för området.

Tunnelbana

Landstinget anser inte att en förlängning av gul tunnelbanelinje är att föredra för att kollektivtrafikförsörja området. Så länge gul linje utgör en avgrening av grön linje är en förlängning av gul linje från Arenastaden inte möjlig

av kapacitetsskäl. I kommunens underliggande kollektivtrafikrapport framförs oro över framtida belastning på befintlig tunnelbana. Landstinget menar dock att underlagen inte ger tillräckligt stöd för att det. För att kunna bedöma systemeffekterna av tillkommande bebyggelse i Madendalen behöver flöden på spårväg, buss och pendeltåg i nordvästra Stockholm studeras och inte bara som nu, på tunnelbana.

Busstrafik
Landstinget anser, liksom kommunen, att trafikeringen av området behöver utredas vidare och på en mer övergripande nivå. Möjligheten att skapa ett stråk som möter viktiga noder och länkar bör utredas. Om det inte går att hitta detta stråk eller en mindre exploatering blir aktuell bedömer landstinget att det är lämpligt med bussmatning till befintliga tunnelbanestationer och pendeltågsstationer. Kapaciteten i dessa punkter och i spårtrafiken behöver utredas och det bör planeras för god framkomlighet inom området och till nämnda platser. Landstinget är positiv till föreslagna reserverade körfält för kollektivtrafiken men ser också att sänkt hastighet i enlighet med förslaget riskerar att öka restiden för busstrafiken från Råstadepån. Enligt förslaget ser det ut att saknas angöring utmed Enköpingsvägen. Landstinget anser att det bör förtydligas hur utformning och angöring föreslås lösas, och att det görs i dialog med landstingets trafikförvaltning.

Kollektivtrafikanläggningar

Befintliga depåer
Förslagets båda scenarier redovisar en bebyggelsestruktur där varken befintlig tunnelbanedepå, spåranslutning till depån, eller befintlig bussdepå i Råsta går att urskilja. Depåer är mycket viktiga anläggningar i en växande stadsregion och en utvecklad kollektivtrafik är beroende av närheten till depåer. Det är därför angeläget att det förtydligas hur de befintliga depåerna föreslås hanteras. En avveckling av Råsta bussdepå skulle få konsekvenser inte bara för trafiken i Madendalen utan även för angränsande områdens busstrafikering. Landstingets trafikförvaltning vill hänvisa till framtagen behovsanalys för Råsta bussdepå, med slutsatsen att Råsta behövs i det läge den är idag och att den eventuellt behöver kompletteras med en satellituppställning. Den förslagna bebyggelsens närhet till landstingets anläggningar, inklusive tunnlar, medför att det i den fortsatta processen behövs medverkan från landstingets trafikförvaltning från ett intrångsperspektiv, under såväl planprocess som genomförande.

Planerade och utvecklade kollektivtrafikanläggningar
Förslaget om utvecklad bebyggelse kommer att leda till ökat behov av depåkapacitet. Inom området investerar idag landstinget i en utbyggnad av Tvärbanan med en tillhörande spårvagnsdepå samt en upprustning av tun-

nelbanans depå. Dessa är mycket viktiga långsiktiga investeringar för kollektivtrafiken och landstinget menar att det behöver beaktas i förslaget om utveckling av Madendalen.

Buller kopplat till kollektivtrafik

Landstinget kan inte se att befintlig tunnelbanedepå eller Råstadepån är inkluderade i genomförd bullerutredning, inte heller den planerade förlängningen av Tvärbanan med tillhörande depå. Kompletteringar behövs för att utredningen skall kunna utgöra bedömning för beslut och genomförande. Landstinget anser även att förutsättningarna i den genomförda bullerutredningen bör kompletteras med trafikförvaltningens *Riktlinjer Buller och vibrationer*. Särskilt viktigt att lyfta i detta sammanhang är att utreda påverkan från tunnelbanan och Tvärbanan avseende vibrationer och stomljud. Landstinget arbetar löpande för att minimera buller och kurvskrik från depåer och spår inom området men då det aldrig försvinner helt behöver hänsyn tas till detta. När det gäller busstrafik är det viktigt att beakta lågfrekvent buller.

Cykel

Det är positivt att den regionala cykelplanen har en framträdande roll i visionsdokumenten och att typsektioner för regionala cykelstråk som uppfyller riktlinjerna i cykelplanen redovisas. Landstinget anser dock att det saknas resonemang och förslag kring hur kombinationsresor cykel–kollektivtrafik kan utvecklas och stimuleras, bland annat med cykelparkeringar vid kollektivtrafiken och andra åtgärder som främjar kombinationsresor. Med cykeln som en del av hela resan finns möjlighet att minska den totala restiden väsentligt, men då krävs goda kopplingar mellan cykel och kollektivtrafik i form av bra cykelförbindelser och cykelparkeringar vid hållplatser och stationer.

Gods och logistik

Person- och godstransporter samsas i transportsystemet, både på väg och järnväg, vilket är en stor och ökande utmaning för stockholmsregionen. Det gäller både utrymmet i själva transportsystemet och som en potentiell målkonflikt mellan godshantering och annan markanvändning i bebyggelseutvecklingen. I förslag till regional godsstrategi för Stockholms län, godkänd i landstingets tillväxt- och regionplanenämnd, lyfts bland annat att gods- och varuförsörjning behöver få en tydlig roll i samhällsplaneringen och komma in tidigt i stadsutvecklingsprojekt och vid infrastrukturutveckling. Landstinget välkomnar en utveckling av principer för hur områdets godstransporter och varuförsörjning ska utformas och omhändertas i en framtida stockholmsregion.

YTTRANDE
2018-09-14

TRN 2018-0116

Näringsdepartementet
DNR N2018/03415/SPN

Registrator:
n.remissvar@regeringskansliet.se
helene.lassi@regeringskansliet.se

Remiss betänkande En utvecklad översiktsplanering. Del 1: Att underlätta efterföljande planering (SOU 2018:46)

Inledning

Stockholms läns landsting lämnar härmed svar på remissen för betänkandet *En utvecklad översiktsplanering. Del 1: Att underlätta efterföljande planering (SOU 2018:46)*. Svaret ges utifrån landstingets uppdrag som regionplaneorgan för Stockholms län.

Synpunkter

Landstinget delar till stora delar den nulägesbild och den syn på reformbehovet som ligger till grund för utredarens förslag. Utredaren presenterar en gedigen utredning med flera förslag som landstinget tror kan bidra till en utvecklad och stärkt översikts- och regional planering.

Landstinget vill inledningsvis betona vikten av Boverkets roll och strategiska ansvar för samhällsplaneringsfrågorna i det här sammanhanget. Det är därför positivt att Boverket föreslås få flera uppdrag att utveckla översiktsplaneringen. Det behöver då också säkerställas att Boverket ges de förutsättningar och finansiella medel som krävs för att bedriva det utökade utvecklingsarbete som föreslås.

Översiktsplanen bör inte vara bindande

Stockholms läns landsting stödjer utredarens förslag att översiktsplanen även i fortsättningsvis ska fungera som vägledande för efterföljande planering och prövning, och inte ha bindande verkan. Med en bindande översiktsplan ser landstinget en risk att översiktsplanens strategiska funktion går förlorad. Det finns alltid en risk att en översiktsplan blir mer otydlig om en kommun inte vill riskera att låsa fast viss markanvändning över en längre tid, men med en bindande översiktsplan måste även kommunen i princip kunna garantera områdens lämplighet för vissa ändamål. Det skulle medföra orimliga krav på utredningsarbeten under översiktspla-

neprocessen och påtagligt riskera att försämra översiktsplanens strategiska användning och syfte. Det skulle vidare kunna skapa en ökad ojämlikhet mellan landets kommuner med anledning av olika förutsättningar och tillgång till resurser och kapacitet. Utifrån ovanstående delar landstinget utredarens förslag om en icke bindande översiktsplan.

En planeringsstrategi ger kontinuitet
Landstinget ställer sig positiva till utredarens förslag om krav på kommunerna att varje mandatperiod anta en planeringsstrategi för ökad kontinuitet i planeringen. Planeringsstrategin, som föreslås ersätta dagens aktualitetsprövning, ger förutsättningar för en ökad tydlighet i översiktsplanens genomförandeskede och kan också skapa en bättre bild över kommunernas förutsättningar och ge förutsägbarhet över tid. Strategin har även en potential att fylla en viktig funktion i den löpande regionplaneringen genom att underlätta dialogen och samverkan mellan den kommunala översiktsplaneringen och den regionala utvecklingsplaneringen. För att denna potential ska vara möjlig behöver de berörda myndigheter som utredaren föreslår - så som regionplaneorgan och regionalt tillväxtansvariga - både underrättas om planeringsstrategin, och ges möjlighet att inkomma med synpunkter på strategin i likhet med samråd för översiktsplaner.

Föreskrifter om standarder för digitala översikts- och regionplaner.
Landstinget är i grunden positiv till utredarens förslag som syftar till tydligare krav på innehåll och en ökad enhetlighet i kommunala översiktsplaner, då det kan bidra till att underlätta det regionala planeringsarbetet liksom samspelet mellan kommunal och regional planering. Inte minst i storstadsregioner finns ett ökat behov av att göra regionala analyser när många frågor löper över kommungränser, t.ex. frågor som kopplar till bebyggelsestruktur, infrastruktur, grön- och blåstruktur m.m. I det arbetet skulle det underlätta om kommunernas översiktsplaner utgår från en mer samordnad struktur och nomenklatur, såsom utredningen föreslår. Likaså kan en ökad harmonisering mellan översikts- och regionplaner underlätta för kommunerna att förhålla sig till den regionala nivån i den översiktliga planeringen, och vice versa.

Det är bra som princip att utredaren valt att använda Boverkets ÖP-modell som utgångspunkt för de förslag som syftar till att förtydliga kraven på översiktsplanens innehåll. Enligt landstingets mening finns det dock starka behov av att fortsätta att utveckla Boverkets ÖP-modell, vilket även Boverket signalerar. Modellen behöver bättre anpassas till de olika förutsättningar och behov som landets kommuner har i sin översiktsplanering. Landstinget är av denna anledning negativ till att i detta skede införa be-

stämmelser för obligatoriskt innehåll i redovisning av mark- och vattenanvändning. Landstinget anser inte att det är helt klart att de sex övergripande kategorier som föreslås uppfyller de behov som kommunerna, speciellt i storstadsområden, har av sina markanvändningskartor i översiktsplanen. Innan obligatoriska bestämmelser för hur markanvändning skall redovisas, eller andra föreskrifter föreslås, behöver Boverkets ÖP-modell prövas och utvecklas i större utsträckning tillsammans med berörda aktörer.

Det är viktigt att regionplaneringens speciella förutsättningar och behov beaktas när och om en standard för regionplanering arbetas fram. Landstinget vill särskilt betona att det är av stor betydelse att det ges utrymme för strategiska överväganden och avvägningar i regionplaner. Det är därför viktigt att göra skillnad på strategiska överväganden och konkret markanvändning vid ett eventuellt framtagande av standarder för regionplaner. Det är skillnad på den strategiska delen där kommuner kan se sig i ett större sammanhang och vilka fördelar det kan ge och de rent planeringsmässiga delarna som anger markanvändning för en region och över kommungränser för att fånga funktionella samband. Landstinget anser därför att det är avgörande att utveckling av standard för regionplaner sker i tät samverkan och dialog med de regioner som enligt prop. 2017/18:266 En ny regional planering getts i uppdrag att ta fram regionplaner, däribland Stockholms läns landsting. Landstinget medverkar gärna i det arbetet.

Mellankommunal samordning och förhållanden av regional betydelse
Landstinget delar utredarens syn att mellankommunala frågor bör identifieras och klaras ut inom översikts- och regionplaneringen, och inte i efterföljande planering och prövning. Det är därför positivt att utredaren föreslår att Boverket får i uppdrag att arbeta fram vägledning av hur mellankommunala och regionala frågor bör behandlas i PBL. Stockholms läns landsting har lång erfarenhet av, och god kunskap om, mellankommunal samordning och deltar gärna i arbetet även med vägledningen.

Översiktsplanens konsekvenser
Landstinget ställer sig positiv till förslaget att tydliggöra översiktsplanens konsekvenser ur ett regionalt perspektiv men anser också att dagens krav på hänvisning till relevanta regionala mål, planer och program ska behållas i samrådet. Det regionala perspektivet utgör en viktig utgångspunkt för översiktsplaneringen, och den viktiga kopplingen mellan kommunal och regional nivå liksom betydande funktionella samband, riskerar att falla bort om kopplingar till regionala mål och planer enbart behandlas i konsekvensdelen.